

1.1.1. Keuzestage endocrinologie

Jaar: 2-4

Duur: 4-6 maanden

Keuzestage

Stagehouder: Dr. M. Oosterwerff, internist-endocrinoloog

Supervisors: Dr. M. Oosterwerff, internist-endocrinoloog, Drs. J. Kisters, internist-endocrinoloog

Inleiding

De stage vindt voornamelijk plaats op de polikliniek interne geneeskunde/endocrinologie. Op de polikliniek wordt een mix van patiënten behandeld, o.a. patiënten met diabetes type 1 en 2, diabetes en zwangerschap, obesitas, osteoporose, bijnierproblematiek, schildklierfunctiestoornissen, schildkliercarcinoom, hypofyseandoeningen zoals panhypopituitarisme, acromegalie, hypofyseadenomen en complicaties na bariatrische chirurgie zoals vitamine deficienties en dumpingsyndroom. Daarnaast werken er op de polikliniek diabetesverpleegkundigen, osteoporoseverpleegkundigen, endocrinologieverpleegkundigen en een verpleegkundig specialist op gebied van schildkliernodi en als casemanager schildkliercarcinoom.

Opbouw stage

Weekprogramma: Zie [inwerkdokument](#), inclusief supervisie, MDO's, onderwijs

Wanneer	Wat
Maandag	
09.00-12.00 u	Polikliniek
13.30-14.00 u	Polikliniek
14.00-14.30 u	Supervisie Jerome
14.30-16.30 u	Polikliniek
Dinsdag	
09.00-09.30 u	Polikliniek
09.30-10.00 u	Supervisie Jerome
10.00-12.00 u	Polikliniek
13.30-16.30 u	Polikliniek
Woensdag	
Ochtend	Grote visite klinische consulten
Middag	Keuzestage lab, nucleaire, radiologie, testen en extra tijd supervisie
Donderdag	
Ochtend	Supervisie osteoporosespreekuur (Jerome achterwacht)
Middag	Administratie
Vrijdag	
09.00-09:30 u	Supervisie Mirjam
09.30-12.00 u	Polikliniek
Middag	Administratie

Afdelingen:

- polikliniek interne en bariatriepoli
- verpleegafdeling, functietesten op woensdag, oa ITT, CRH test, dorstproef, vastenproef

- consulten
- endocrien laboratorium, stagedag
- nucleaire afdeling/radiologie (RFA behandeling), stagedag
- operatiedag, gastric bypass, schildklierchirurgie

Besprekingen:

- Wekelijks MDO diabetes, schildkliercarcinoom
- 2 wekelijks MDO bariatric
- Maandelijks MDO diabetes en zwangerschap
- Maandelijks MDO immunotherapie en complicaties

Wat kan de aios leren (in afstemming tussen aios en stagehouder)

Diagnostiek, behandeling en begeleiding van patiënten met (verdenking op) aandoeningen van de endocriene organen, met name de (bij-)schildklier, hypofyse, endocriene pancreas en bijniere.

Kenmerkende klinische presentaties

- diabetes mellitus
- zwangerschap
- vermoeidheid
- gewichtstoename
- zwelling in de hals
- hirsutisme
- gynaecomastie/afwijkende geslachtskenmerken

Welke vaardigheden kan de aios leren

- functietesten uitvoeren en beoordelen

Toetsen en evaluatie

- Aan het begin van de stage houdt de stagehouder een introductiegesprek over de inhoud van de stage en de leerdoelen.
- De AIOS wordt halverwege en aan het eind van de stage beoordeeld. Gedurende deze gesprekken wordt getoetst of de doelen uit het opleidingsplan worden behaald.
- Tevens wordt gebruik gemaakt van KPB's om de AIOS feedback te geven over zijn of haar functioneren.

1.1.2. Differentiatie stage nefrologie

(Erkenning als onderdeel van de differentiatie nefrologie in het MUMC+ door de sectie nefrologie)

Jaar: 5-6

Duur: 4-6 maanden

Stagehouder: dr. S. Konings, internist-nefroloog

Inleiding

De nefrologie is het onderdeel van de Interne geneeskunde dat zich bezighoudt met de diagnostiek en behandeling van nierziekten, renale en renovasculaire hypertensie, verstoringen van het milieu intérieur, elektrolyten en het zuur-base-evenwicht, de diagnostiek en behandeling van acute en chronische nierinsufficiëntie, alsook de nierfunctie vervangende behandeling met hemodialyse, hemo(dia)filtratie, peritoneale dialyse en niertransplantatie. De volgende EPA's dienen te worden behaald voor de enkelvoudige differentiatie Nefrologie:

- Dialyse
- Nierschade
- Niertransplantatie

De volgende EPA's dienen te worden behaald voor de meervoudige differentiatie Nefrologie:

- (Pré)dialyse
- Algemene nefrologie

Opbouw stage

Weekrooster

Wanneer	Wat
Maandag	
Ochtend	Polikliniek
12.00-13.30 u	Afdelingsoverleg, supervisie
Middag	Polikliniek
Dinsdag	
Ochtend	Voor- en nabespreken poli
12.00-13.30 u	Afdelingsoverleg, supervisie
Middag	Polikliniek
Woensdag	
Ochtend	Grote visite afdeling, supervisie
12.00-13.30 u	Afdelingsoverleg, supervisie
Middag	Polikliniek en aansluitend MDO-immunologie
Donderdag	
Ochtend	Polikliniek
12.00-13.30 u	Afdelingsoverleg, supervisie
Middag	Administratie
(alternatief: Hele dag	Wetenschappelijk onderzoek in Maastricht)
Vrijdag	
Ochtend	Voor- en nabespreken poli
12.00-13.30 u	Afdelingsoverleg, supervisie
Middag	Administratie

De vakgroep Interne Geneeskunde/Nefrologie van het Catharina Ziekenhuis biedt een perifere stage Nefrologie-Immunologie aan voor arts-assistenten met aandachtsgebied Nefrologie.

De arts-assistent krijgt de kans om zich de kliniek, diagnostiek en behandeling van primaire nierziekten in een poliklinische setting eigen te maken.

Dit gebeurt op een autonome manier binnen een veilig opleidingsklimaat. Binnen het cluster Nefrologie wordt namelijk nauw samengewerkt op meerdere niveaus.

Zo is er dagelijks een middagoverleg tussen nefrologen en assistenten waarbij moeilijke patiënten besproken kunnen worden. Supervisie dagelijks vooraf aan het middagoverleg.

Ook is er wekelijks een 1-op-1 overlegmoment ten behoeve van poli voor- en/of nabespreking.

Daarnaast vindt er maandelijks een academisch overleg met MUMC+ plaats, waarbij nierbipten en behandelplan uitgebreid besproken worden op didactische wijze.

Indien gewenst, is er ook begeleiding van wetenschappelijk werk met betrekking tot de stage mogelijk.

Wat kan de aios leren (in afstemming tussen aios en stagehouder)

- Het herkennen van klinische verschijnselen van primaire nierziekten en systeemziekten met renale betrokkenheid.
- Het beredeneren van in te zetten diagnostiek (urinesediment, specifieke lab-aanvragen, radiologie, indicatie nierbipt, capillaroscopie), en de interpretatie hiervan.
- Het opstellen van een holistisch behandelplan: kennis verwerven van het werkingsmechanisme van immuunsuppressieve medicatie, bijwerkingen hiervan en behandeling van de bijwerkingen.
- De patiënt begeleiden en perspectief bieden gedurende dit traject.
- Voor een gedetailleerder beschrijving van de leerdoelen per EPA, zie [bijlage 12](#) van het landelijk opleidingsplan.

Kenmerkende klinische presentaties

- Anurie/oligurie
- Oedeem
- Hypertensie
- Uremie
- Dysurie
- Hematurie
- Pyurie
- Secundaire/tertiare hyperparathyreoidie
- Renale anemie
- Proteïnurie/nefrose
- Nefritis
- Steenlijden
- Niertumor
- Nierarteriestenose
- Prostatisme
- Actief urine sediment

Welke vaardigheden kan de aios leren

- Echografie
- Capillaroscopie

Toetsen en evaluatie

- Aan het begin van de stage houdt de stagehouder een introductiegesprek over de inhoud van de stage en de leerdoelen.
- De AIOS wordt halverwege en aan het eind van de stage beoordeeld. Gedurende deze gesprekken wordt getoetst of de doelen uit het opleidingsplan worden behaald.
- Tevens wordt gebruik gemaakt van KPB's om de AIOS feedback te geven over zijn of haar functioneren.
- De EPA's (chronische) nierschade en algemene nefrologie kunnen bij deze stage worden behaald.